

JURISTENBLAD, Het, Nieuwe Orde-tijdschrift van Vlaamse juristen, verschenen van 29 maart 1941 tot 8 juli 1944 onder leiding van de Antwerpse advocaten **Edgar Boonen**, Herman Jacob (broer van de activist **Antoon Jacob**) en **Jan Timmermans**. Het telde tot 1500 abonnees.

Vormelijk was het tijdschrift de voortzetting van het vooroorlogse *Rechtskundig Weekblad*. Het publiceerde belangrijke rechtspraak, vooral over de oorlogswetgeving. Bovendien ijverde het voor een hervorming van het Belgisch recht in Nieuwe Orde-zin en voor een uitzuivering van de juristenwereld, die moest worden gegroepeerd in een Rechtsfront.

De liberale individuele zelfbeschikking en de grondwettelijke vrijheden waren verleden tijd, zo luidde het steeds opnieuw; voortaan stond het 'volk' centraal en was de volksgenoot daaraan ondergeschikt. Het recht moest opnieuw aansluiten bij de volksaard, die bepaald werd door ras, bloed en bodem, wat onder meer een fundamentele weerslag zou hebben op het familierecht, het erfrecht en het verbintenissenrecht. Het bepalen van de inhoud van dat volkse recht kwam toe aan het volk zelf, meer concreet aan zijn 'vertrouwensmannen'.

De eigen middeleeuwse rechtsgeschiedenis maar ook het voorbeeld van Duitsland en Italië konden daarbij bakens zijn. Het tijdschrift nam hierover veel bijdragen op, onder meer van de vooraanstaande Derde Rijk-juristen Carl Schmitt en Edmund Mezger.

Het Juristenblad sloot ook aan bij het antisemitische gedachtegoed dat onder meer aan de Antwerpse

balie leefde. Het verdedigde omstreden maatregelen, zoals de vervroegde opruststelling van ambtenaren in maart 1941, voerde in 1942 campagne tegen oppositierechtspraak van het Hof van Cassatie en bracht hulde aan advocaten die als vrijwilligers in de Waffen-SS traden.

De Duitse censuur greep slechts eenmaal in, met name toen Boonen zich wilde uitspreken voor de vorming van een **Groot-Nederland** na de oorlog.

LITERATUUR: H. van Goethem, 'De Bond der Vlaamse Rechtsgeleerden (1885-1964)', in id. (red.), *Honderd jaar Vlaams rechtsleven 1885-1985. Bij het eeuwfeest van de Vlaamse Juristenvereniging en de 50ste verjaardag van de vernederlandsing van het gerecht*, 1985, p. 177-188.

HERMAN VAN GOETHEM